

Κινηματογράφος και πολιτισμική κριτική

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕ 8320	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κινηματογράφος και πολιτισμική κριτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Υποχρεωτικό Επιστημονικής περιοχής/ μάθημα Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/GDIA_U_314/		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο κινηματογράφος αποτελεί ένα κατεξοχήν διαπολιτισμικό φαινόμενο, που έχει την ικανότητα να υπερβαίνει την «κουλτούρα» και τη γλώσσα μεταφέροντας εικόνες του κόσμου και της ανθρώπινης κατάστασης σ' ένα παγκοσμιοποιημένο κοινό. Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη μελέτη βασικών θεωριών που διατυπώθηκαν για τον παγκόσμιο κινηματογράφο από τη δεκαετία του '70 μέχρι σήμερα. Συζητώντας και αναλύοντας ταινίες του παγκόσμιου κινηματογράφου, επιδιώκουμε να εξετάσουμε τον κινηματογράφο σφαιρικά και να ανακαλύψουμε τους τρόπους που το κινηματογραφικό κείμενο εμπλέκεται σε ένα ολόκληρο φάσμα οικονομικών, τεχνολογικών, κοινωνικών και πολιτισμικών πρακτικών. Μέσα από διαφορετικές προσεγγίσεις από το χώρο των πολιτισμικών και των κινηματογραφικών σπουδών θα πραγματευτούμε κριτικά

ζητήματα που σχετίζονται με το πως παράγονται και διανέμονται οι ταινίες, και πως οι διάφορες αναγνώσεις τους από το κοινό συνδέονται με ευρύτερες δομές κοινωνικών και πολιτισμικών νοημάτων και ταυτοτήτων.

Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται :

- Να αποκτήσουν σύγχρονες γνώσεις αναφορικά με θεωρητικές προσεγγίσεις από το χώρο των πολιτισμικών και κινηματογραφικών σπουδών
- Να κατανοήσουν και να αποτιμήσουν τους κυριότερους τρόπους με τους οποίους ο κινηματογράφος έχει γίνει κατανοητός και έχει αναλυθεί και ερμηνευτεί από κριτικούς, συγγραφείς και ακαδημαϊκούς.
- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες και μεθόδους που εμπεριέχονται στην φιλική ανάλυση.
- Να κατανοήσουν τους διαφορετικούς τρόπους «ανάγνωσης» και ερμηνείας των ταινιών από το κοινό και τον τρόπο που συνδέονται με ευρύτερες δομές κοινωνικών και πολιτισμικών νοημάτων και ταυτοτήτων.
- Να συνειδητοποιήσουν τη δύναμη των μέσων και του κινηματογράφου για τη διασπορά ιδεών καθώς και των διαφορετικών προσλήψεων
- Να αποκτήσουν γνώσεις για τις δυνατότητες και τη χρήση των κινηματογραφικών ταινιών στην διαπολιτισμική εκπαίδευση.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες για τη χρήση ενός κατάλληλου πλαισίου ευαισθητοποίησης και παρέμβασης.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, ομαδικότητας και επικοινωνίας.
- Να αναπτύξουν κριτική ικανότητα στην ανάλυση των οπτικοακουστικών μέσων.
- Να αποκτήσουν την ικανότητα ανάλυσης και χρήσης κινηματογραφικών ταινιών στην ως διαπολιτισμικά εργαλεία για την ευαισθητοποίηση σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική Εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις του κινηματογράφου στις πολιτισμικές και κινηματογραφικές σπουδές.
2. Ο κινηματογράφος ως ένα συλλογικό πολιτισμικό προϊόν: σχέσεις αισθητικής, οικονομίας και πολιτικής.
3. Η ταινία ως κείμενο: θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις.
4. Κοινωνικές αναπαραστάσεις και κινηματογράφος (στερεοτυπικές και

<p>εναλλακτικές εικόνες για φύλο, φυλή, διαφορετικότητα, ταυτότητες).</p> <p>5. Κινηματογραφικό κείμενο και πλαίσιο αναφοράς: πολιτισμός, ιστορία και πρόσληψη.</p> <p>6. Νέα κινηματογραφικά είδη και καλλιτεχνικές εκφράσεις. Το παράδειγμα του διασπορικού κινηματογράφου.</p> <p>7. Ειδικά θέματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και εκπαίδευσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ιστορίες για τη μετανάστευση και την προσφυγική κρίση. - Παγκόσμιες νεανικές κουλτούρες και κοινωνιολογία της πόλης. - Τρίτος Κινηματογράφος, μειονοτική αισθητική και εικόνες της διασποράς. - Κινηματογράφοι της Μέσης Ανατολής: κινηματογραφικά κινήματα και φεμινιστικές προοπτικές. - Κοινωνιολογία της κοινωνικοποίησης - διαπολιτισμική εκπαίδευση. - Υβριδικές ταυτότητες και η αναπαράσταση των ΛΟΑΤΚΙ.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. • Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις με τη χρήση του Προγράμματος PowerPoint και Prezi. • Παρακολούθηση σχετικών με το μάθημα φιλικών αποσπασμάτων κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. • Τακτική επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. 										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>59</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή Εργασίας</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	59	Συγγραφή Εργασίας	36	Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	59										
Συγγραφή Εργασίας	36										
Σύνολο Μαθήματος (30 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική</i></p>	<p>1. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων Ανάλυση σύντομου αποσπάσματος φιλικού κειμένου.</p> <p>2. Απαλλακτική εργασία</p> <p>Τα εκπαιδευτικά κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα στους φοιτητές στο e-class</p>										

Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική
Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα
κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που
είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Andrew, D., Brunette, P., Chow, R., Christie, I., Creed, B., Doty, A., Easthope, A., Gordman, C., Gripsrud, J. (2009). *Εισαγωγή στις κινηματογραφικές σπουδές*. Αθήνα: Πατάκης [Κωδικός Εύδοξος: 21546]
- Bisschoff, L. & Stefanie Van de Peer, S. (2019). *Women in African Cinema: Beyond the Body Politic*. New York, NY: Routledge.
- Bordwell, D., & Thompson, K. (2012). *Εισαγωγή στην τέχνη του κινηματογράφου*. Αθήνα: MIET (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης) [κωδικός Εύδοξος 33153075]
- Davies, J., & Smith, C. (2000). *Gender, ethnicity and sexuality in contemporary American film*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Dick, B. (2010). *Ανατομία του κινηματογράφου*, Αθήνα: Πατάκης [κωδικός Εύδοξος 25991]
- Ezra, E. & Rowden T. (Ed.). *Transnational cinema: the film reader*. London-New York: Routledge.
- Getino O. (1997). "Some notes on the concept of a "Third Cinema" in Martin, Michael T. *New Latin American Cinema vol.1* Wayne State University Press, Detroit.
- Hill, J., & Gibson, P. (2006). *Εισαγωγή στις κινηματογραφικές σπουδές: κριτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Πατάκης. [Κωδικός Εύδοξος: 21546]
- Naficy, H. (2001). *An Accented Cinema: Exilic and Diasporic Filmmaking*, New Jersey : Princeton University Press.
- Naficy, H. (Ed). (1999). *Home, exile, homeland. Film, media, and the politics of place*, New York and London : Routledge.
- Monaco, J. (2019). *Πως διαβάζουμε μια ταινία*. Αθήνα: Gutenberg. [κωδικός Εύδοξος: 86055183]
- Rocchio, V. (2000). *Reel racism: Confronting Hollywood's construction of Afro-American culture (thinking through cinema)*. Boulder, CO: Westview Press.
- Σηφάκη Ε., Πούπου, Α., Νικολαΐδου Α., (2011), (επιμ.), *Πόλη και κινηματογράφος. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Νήσος. [Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 12981651]
- Σηφάκη, Ε., Στάμου, Α., & Παπαδοπούλου, Μ. (2020). *Η ανάδυση ενός Νέου Κύματος στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο. Διαδικασίες καλλιτεχνικής παραγωγής, καθιέρωσης και επικοινωνίας στον κόσμο της τέχνης*, Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, e-book. Διαθέσιμο στο <http://ebooks.epublishing.ekt.gr/index.php/ekke/catalog/book/47>
- Smelik, A. (2001). *And the mirror cracked: Feminist cinema and film theory*. New York: Palgrave.
- Solomon, G. (2001). *Reel therapy: How movies inspire you to overcome life's problems*. Santa Rosa, CA: Aslan Publishing.
- Shohat E. & Stam, R. (1994)., *Unthinking Eurocentrism: Multiculturalism and the Media*. New York, NY: Routledge.
- Sujata, M. (2003). *Desperately seeking an identity. Diasporic cinema and the articulation of transnational kinship. International journal of cultural studies, volume 6 (3), 355-376*.
- Stam, R., (2006). *Εισαγωγή στη θεωρία του κινηματογράφου*. Αθήνα: Πατάκης [κωδικός Εύδοξος 21539]
- Tasker, Y. (1998). *Working girls: Gender and sexuality in popular cinema*. London - New York: Routledge.

Άρθρα από επιστημονικά περιοδικά ή/και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

- Σηφάκη, Ε., & Παπαχρήστος, Δ. (2007). *Κινηματογράφος και ιστορία : η εκπαιδευτική χρήση της κινηματογραφικής ταινίας Ο άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή του Τ. Βερτόφ στο γυμνάσιο, Επιστήμες Αγωγής, 1, 113-227*.
- Σηφάκη, Ε. (2008). «Όψεις των διασπορικών ταυτότητων στον ελληνικό κινηματογράφο». Στο Μ. Δαμανάκης (Επιμ), *Πρακτικά του συνεδρίου Παγκοσμιοποίηση και ελληνική διασπορά, Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών, (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ), 241-252*, Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Σηφάκη, Ε. (2016). «Πορτραίτα και διαδρομές μιας 'χαμένης γενιάς' στην Αθήνα. Νέες αφηγήσεις για την πόλη και τις νεανικές κουλτούρες». Στο Τ. Καραβία και Η. Πάσχου (Επιμ.), *Η εικόνα της πόλης. Οπτικές και θέσεις με φόντο την Αθήνα*, σελ. 151-165,

Αθήνα: Ποταμός.
Σηφάκη, Ε. (2007). «Ταξιδεύοντας με τις "Νύφες" στη μικροϊστορία της μετανάστευσης», κεφάλαιο στο Τομαή Φ. (επιμ.) Ιστορία και πολιτική στο έργο του Παντελή Βούλγαρη, 293-315, Αθήνα: Παπαζήσης.